

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2015. gada 2. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — To trešo valstu pilsoņu statuss, kas ir pastāvīgie iedzīvotāji — Direktīva 2003/109/EK — Valsts tiesiskais regulējums — Uzturēšanās atļaujas izsniegšana un atjaunošana — Nosacījums — Obligāta finanšu iemaksa — Summa, kas ir astoņas reizes lielāka nekā tā, kura ir jāmaksā par valsts personas apliecības iegūšanu — Direktīvas 2003/109/EK principu apdraudējums

Lieta C-309/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2013. gada 17. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 30. jūnijā, tiesvedībā

Confederazione Generale Italiana del Lavoro (CGIL),

Istituto Nazionale Confederale Assistenza (INCA)

pret

Presidenza del Consiglio dei Ministri ,

Ministero dell'Interno ,

Ministero dell'Economia e delle Finanze .

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] (referente), tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*] un K. Likurģs [*C. Lycourgos*],

ģenerālvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretāre L. Karasko Marko [*L. Carrasco Marco*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 16. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Confederazione Generale Italiana del Lavoro (CGIL)* vārdā – *V. Angiolini, L. Formilan* un *L. Santini, avvocati*,

* Tiesvedības valoda – itāļu.

- *Istituto Nazionale Confederale Assistenza (INCA)* vārdā – *V. Angiolini, L. Formilan un L. Santini, avvocati*,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *G. Palatiello, avvocato dello Stato*,
- Francijas valdības vārdā – *F.-X. Bréchet un D. Colas*, pārstāvji,
- Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Condou-Durande un A. Aresu*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2003. gada 25. novembra Direktīvu 2003/109/EK par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji (OV 2004, L 16, 44. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 11. maija Direktīvu 2011/51/ES (OV L 132, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Direktīva 2003/109”).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp *Confederazione Generale Italiana del Lavoro* (turpmāk tekstā – “CGIL”) un *Istituto Nazionale Confederale Assistenza* (turpmāk tekstā – “INCA”) [no vienas puses] un *Presidenza del Consiglio dei Ministri* (Ministru padomes prezidentūra), *Ministero dell’Interno* (Iekšlietu ministrija) un *Ministero dell’Economia e delle Finanze* (Ekonomikas un finanšu ministrija) [no otras puses], lai atceltu dekrētu, ko 2011. gada 6. oktobrī ir pieņēmušas šīs divas ministrijas attiecībā uz nodevu, kura ir jāmaksā par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu un atjaunošanu (2011. gada 31. decembra *GURI* Nr. 304, turpmāk tekstā – “2011. gada dekrēts”), kā arī visus sagatavojošos, sekojošos vai saistītos aktus.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Saskaņā ar Direktīvas 2003/109 preambulas 9., 10. un 18. apsvērumu:
 - “(9) Ekonomiskiem apsvērumiem nevajadzētu būt par pamatu, lai atteiktos piešķirt pastāvīgā iedzīvotāja statusu, un tos neuzskata par tādiem, kas traucē attiecīgos nosacījumus.
 - (10) Jāparedz noteikumu kopums, kas reglamentē pieteikuma izskatīšanu par pastāvīgā iedzīvotāja statusu. Šādai procedūrai jābūt efektīvai un pārraugāmai, ņemot vērā dalībvalstu pārvaldes iestāžu parasto darba slodzi, kā arī caurredzamai un taisnīgai, lai piedāvātu iesaistītajām personām atbilstošu tiesisko noteiktību. Tiem nevajadzētu būt līdzeklim, lai kavētu uzturēšanās tiesību īstenošanu.

[..]

(18) Tādu nosacījumu izveidošanai, saskaņā ar kuriem trešo valstu pilsoņi, kas ir pastāvīgie iedzīvotāji, var iegūt tiesības dzīvot citā dalībvalstī, jāsekmē iekšējā tirgus kā zonas, kurā nodrošināta personu brīva pārvietošanās, efektīva sasniegšana. Tā varētu arī kļūt par būtisku mobilitātes faktoru, jo īpaši Savienības darba tirgū.”

4 Minētās direktīvas 8. panta “Pastāvīgā iedzīvotāja [ES] uzturēšanās atļauja” 2. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis pastāvīgajiem iedzīvotājiem izsniedz pastāvīgā iedzīvotāja [ES] uzturēšanās atļauju. Atļauja ir derīga vismaz piecus gadus; pēc derīguma termiņa beigām to automātiski atjauno, vajadzības gadījumā iesniedzot pieteikumu.”

5 Direktīvas 2003/109 19. pantā “Pieteikumu izskatīšana un uzturēšanās atļaujas izsniegšana” ir paredzēts:

“[..]

2. Ja 14., 15. un 16. pantā paredzētie nosacījumi ir izpildīti, ievērojot noteikumus par sabiedrisko kārtību, sabiedrības drošību un sabiedrības veselību 17. un 18. pantā, otrā dalībvalsts pastāvīgajam iedzīvotājam izsniedz atjaunojamu uzturēšanās atļauju. Pēc derīguma termiņa beigām uzturēšanās atļauju automātiski atjauno, vajadzības gadījumā iesniedzot pieteikumu. Otrā dalībvalsts paziņo pirmajai dalībvalstij par savu lēmumu.

3. Otrā dalībvalsts pastāvīgā iedzīvotāja ģimenes locekļiem izsniedz atjaunojamas uzturēšanās atļaujas ar tādu pašu derīguma termiņu kā pastāvīgajam iedzīvotājam izsniegtajai atļaujai.”

Itālijas tiesības

6 1998. gada 25. jūlija Likumdošanas dekrēta Nr. 286/1998 par konsolidētajiem noteikumiem attiecībā uz imigrāciju un ārzemnieka statusu (1998. gada 18. augusta *GURI* Nr. 191 kārtējais pielikums) 5. panta 2.a punktā, kas šajā likumdošanas dekrētā ir ietverts ar 2009. gada 15. jūlija Likuma Nr. 94 par noteikumiem valsts drošības jomā (2009. gada 24. jūlija *GURI* Nr. 170 kārtējais pielikums) 1. panta 22. punkta b) apakšpunktu, ir paredzēts:

“Par pieteikumu izsniegt un atjaunot uzturēšanās atļauju ir jāsamaksā nodeva, kuras apmērs no EUR 80 līdz EUR 200 apmērā tiek noteikts ar Ekonomikas un finanšu ministrijas un Iekšlietu ministrijas kopīgo dekrētu, kurā turklāt tiek noteikta samaksas kārtība, kā arī [Likumdošanas dekrēta Nr. 286/1998] 14.a panta 2. punkta noteikumu īstenošanas kārtība. Nodeva nav jāmaksā, ja tiek izsniegta vai atjaunota patvēruma meklētāja uzturēšanās atļauja, tiek iesniegts patvēruma pieteikums, pieteikums par papildu aizsardzību un pieteikums par uzturēšanās atļauju humānu iemeslu dēļ.”

7 Ar Likumdošanas dekrēta Nr. 286/1998 14.a pantu tiek izveidots un šādi reglamentēts Repatriācijas fonds (“Fondo rimpatri”):

“1. Iekšlietu ministrijas iekšienē tiek izveidots Repatriācijas fonds, kura mērķis ir finansēt izdevumus, kas ir radušies saistībā ar ārvalstnieku repatriāciju uz viņu izcelsmes valsti vai dzīvesvietas valsti.

2. Minētajā Fondā tiek ieskaitīta puse no ieņēmumiem, kas ir gūti, iekasējot 5. panta 2.b punktā paredzēto nodevu, kā arī maksa, kuru Eiropas Savienība, iespējams, ir novirzījusi šim pašam fondam. Atlikusī to ieņēmumu daļa, kas ir gūti no 5. panta 2.b punktā paredzētās nodevas, tiek ietverta Iekšlietu ministrijas tāmē, lai segtu izdevumus, kuri ir saistīti ar uzturēšanās atļauju izsniegšanas un pagarināšanas pieteikumu izskatīšanu.”

- 8 2011. gada dekrēts, kas ir pieņemts saskaņā ar Likumdošanas dekrēta Nr. 286/1998 5. panta 2.b punktu un 14.a pantu, tās nodevas apmēru, kura ir jāmaksā par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu un atjaunošanu, nosaka šādi:
- a) EUR 80,00 par uzturēšanās atļaujām, kuru termiņš pārsniedz trīs mēnešus, bet nepārsniedz vai ir vienāds ar vienu gadu;
 - b) EUR 100,00 par uzturēšanās atļaujām, kuru termiņš pārsniedz vienu gadu, bet nepārsniedz vai ir vienāds ar diviem gadiem;
 - c) EUR 200,00 par pastāvīgā iedzīvotāja EK uzturēšanās atļaujas izsniegšanu un uzturēšanās atļauju saskaņā ar Likumdošanas dekrēta Nr. [286/1998] 27. panta 1. punkta a) apakšpunktu.”
- 9 Lai gan lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav nevienas atsauces uz citām valsts tiesību normām, kurās ir noteiktas citas summas, kas ir jāmaksā par uzturēšanās atļauju izsniegšanu un atjaunošanu, no Eiropas Komisijas, kā arī *CGIL* un *INCA* sniegtajiem apsvērumiem izriet, ka saskaņā ar iepriekš pastāvējušo Itālijas tiesisko regulējumu, kurš joprojām ir spēkā, par uzturēšanās atļauju izsniegšanu un atjaunošanu papildus 2011. gada dekrētā paredzētajām nodevām kopumā ir jāmaksā EUR 73,50 neatkarīgi no uzturēšanās atļaujas ilguma.
- 10 No Komisijas apsvērumiem izriet, ka saskaņā ar 2005. gada 31. janvāra Dekrētlikuma Nr. 7, ar ko paredz steidzamus noteikumus attiecībā uz universitāti un izpēti, mantojumu un kultūras darbībām, vērienīgu stratēģisku darbu īstenošanu, ierēdņu mobilitāti un to formalitāšu vienkāršošanu, kuras attiecas uz zīmognodevām un reģistrācijas nodevām, kas ar grozījumiem tika pārveidots par likumu ar 2005. gada 31. marta Likumu Nr. 43, 7.sb panta 1. punkta b) apakšpunktu uzturēšanās atļaujas papīra formā, ja tiek iesniegts pieteikums par pirmo izsniegšanu vai to atjaunošanu, tiek aizstātas ar elektroniskām uzturēšanās atļaujām saskaņā ar Padomes 2002. gada 13. jūnija Regulu (EK) Nr. 1030/2002, ar ko nosaka vienotu uzturēšanās atļauju formu trešo valstu pilsoņiem (OV L 157, 1. lpp.), sākot no 2006. gada 1. janvāra.
- 11 Saskaņā ar ekonomikas un finanšu ministra 2006. gada 4. aprīļa dekrēta, ar kuru nosaka maksu, kas ir jāmaksā elektroniskās uzturēšanās atļaujas pieprasītajiem, 1. pantu šī maksa ir EUR 27,50, ieskaitot pievienotās vērtības nodokli.
- 12 Saskaņā ar iekšlietu ministra 2005. gada 12. oktobra dekrēta, ar ko nosaka maksu, kas ieinteresētajai personai ir jāmaksā par uzturēšanās atļaujas un dokumentu izsniegšanu un atjaunošanu saskaņā ar noslēgto līgumu atbilstoši 2003. gada 16. decembra Likuma Nr. 39. panta 4.a punktam, vienīgo pantu maksa par pakalpojumu, kas pieteikuma iesniedzējam ir jāmaksā par šāda veida procedūru, ir EUR 30.
- 13 Visbeidzot saskaņā ar tarifu, kas ir ietverti A pielikumā Republikas prezidenta 1972. gada 26. oktobra Dekrētam Nr. 642 par zīmognodevu, versijā, kas ir piemērojama pamatlietai, 4. panta 1. daļu zīmognodeva par uzturēšanās atļauju izsniegšanu vai atjaunošanu ir EUR 16.

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 14 *CGIL* un *INCA* lūdza *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio reģionālā administratīvā tiesa) atcelt 2011. gada dekrētu, norādot, ka nodeva, kas saskaņā ar šo dekrētu ir jāmaksā par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu un atjaunošanu trešo valstu pilsoņiem, ir netaisnīga un/vai nesamērīga.

- 15 Iesniedzējtiesa uzskatīja, ka pēc savas ierosmes bija jāpārbauda to valsts tiesību normu saderība ar Savienības tiesību normām šajā jomā, kas, īstenošanas tiesiskajā regulējumā nosakot maksimālās robežas, paredz, ka par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu ir jāmaksā nodeva.
- 16 Šajā ziņā iesniedzējtiesa, pamatojoties uz spriedumu Komisija/Nīderlande (C-508/10, EU:C:2012:243), norāda, ka attiecīgās dalībvalsts tiesību akti atbilst Direktīvā 2003/109 paredzētajiem principiem tikai tad, ja pieprasīto nodevu apmērs, kas noteiktā vērtību diapazonā var arī atšķirties, sākot jau ar zemāko vērtību, nesasniedz tādu, kas ir ļoti augsts un tādējādi nesamērīgs salīdzinājumā ar nodevu, kāda ir jāmaksā, lai šīs pašas dalībvalsts pilsoņi saņemtu tādu līdzīgu dokumentu, par kādu ir uzskatāma valsts personas apliecība.
- 17 Iesniedzējtiesa īpaši atgādina, ka spriedumā Komisija/Nīderlande (C-508/10, EU:C:2012:243) par nesaderīgiem ar Direktīvā 2003/109 paredzētajiem principiem tika uzskatīti noteikumi, kas izrietēja no Nīderlandes tiesību sistēmas un kuros kā zemākā nodeva par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu bija paredzēta tāda nodeva, kas bija apmēram septiņas reizes lielāka nekā tā, kura tika prasīta par valsts personas apliecības izsniegšanu attiecīgās dalībvalsts pilsonim.
- 18 Ņemot vērā, ka maksa par valsts personas apliecības izsniegšanu Itālijā, kā uzskata iesniedzējtiesa, pašreiz ir apmēram EUR 10 un ka viszemākā ar 2011. gada dekrētu noteiktā summa ir EUR 80, kā rezultātā finanšu slogs, kas ir uzlikts trešās valsts pilsonim, lai saņemtu uzturēšanās atļauju valsts teritorijā, ir aptuveni astoņas reizes lielāks, šī tiesa pauž šaubas saistībā ar pamatlietā aplūkoto valsts tiesību normu saderību ar Direktīvā 2003/109 paredzētajiem principiem, ņemot vērā spriedumu Komisija/Nīderlande (C-508/10, EU:C:2012:243).
- 19 Šādos apstākļos *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai principi, kas ir noteikti [..] Direktīvā 2003/109 [..], nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds ir paredzēts [..] Likumdošanas dekrēta Nr. 286 5. panta 2.b punktā, ciktāl tajā ir paredzēts, ka “par pieteikumu izsniegt un atjaunot uzturēšanās atļauju ir jāsamaksā nodeva, kuras apmērs no EUR 80 līdz EUR 200 apmērā tiek noteikts ar Ekonomikas un finanšu ministrijas un Iekšlietu ministrijas kopīgu dekrētu, kurā turklāt tiek noteikta samaksas kārtība [..]”, šādā veidā nosakot minimālo nodevas apmēru, kas ir apmēram astoņas reizes lielāks nekā nodeva par valsts personas apliecības izsniegšanu?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 20 Uzdodot savu jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīva 2003/109 nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds ir aplūkots pamatlietā un kurš paredz, ka trešās valsts pilsoņiem, kas lūdz izsniegt vai atjaunot uzturēšanās atļauju attiecīgajā dalībvalstī, ir jāmaksā nodeva, kuras apmērs svārstās no EUR 80 līdz EUR 200.
- 21 Vispirms ir jāatgādina, kā tas izriet no Direktīvas 2003/109 preambulas 4., 6. un 12. apsvēruma, ka tās pamatmērķis ir dalībvalstīs uz pastāvīgu dzīvi iekārtojušos trešo valstu pilsoņu integrācija (spriedums Komisija/Nīderlande, C-508/10, EU:C:2012:243, 66. punkts).
- 22 Svarīgi ir norādīt, ka Tiesa jau ir atzinusi, ka dalībvalstis drīkst Direktīvā 2003/109 paredzēto uzturēšanās atļauju izsniegšanu pakārtot nosacījumam par nodevas samaksu un ka šīs nodevas apmēra noteikšanā tām ir rīcības brīvība (spriedums Komisija/Nīderlande, C-508/10, EU:C:2012:243, 64. punkts).

- 23 Tomēr Tiesa ir precizējusi, ka dalībvalstīm šajā ziņā atvēlētā rīcības brīvība nav neierobežota un ka tās nedrīkst piemērot tādu valsts tiesisko regulējumu, kas iespējami varētu apdraudēt Direktīvā 2003/109 izvirzīto mērķu sasniegšanu un līdz ar to atņemt tai lietderīgo iedarbību (skat. spriedumu Komisija/Nīderlande, C-508/10, EU:C:2012:243, 65. punkts).
- 24 Turklāt atbilstoši Savienības tiesību vispārīgo principu vidū esošajam samērīguma principam Direktīvas 2003/109 īstenošanas pasākumiem ir jābūt piemērotiem, lai sasniegtu šā tiesiskā regulējuma mērķus, un tie nedrīkst pārsniegt to sasniegšanai vajadzīgo (šajā ziņā skat. spriedumu Komisija/Nīderlande, C-508/10, EU:C:2012:243, 75. punkts).
- 25 Tādējādi, lai arī ir pieļaujams, ka Direktīvā 2003/109 paredzēto uzturēšanās atļauju izsniegšanu dalībvalsts pakārto nodevas iekasēšanai, saskaņā ar samērīguma principu nedz mērķis, kādēļ nodeva tiek noteikta šādā apmērā, nedz šādas noteikšanas sekas nedrīkst būt šķēršļa radīšana šajā direktīvā paredzētā pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai, kā arī citām tiesībām, kas izriet no šī statusa piešķiršanas, jo pretējā gadījumā tiktu apdraudēts gan tās mērķis, gan būtība (šajā ziņā skat. spriedumu Komisija/Nīderlande, C-508/10, EU:C:2012:243, 69. punkts).
- 26 Šajā ziņā no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka pamatlietā aplūkotais nodevas apmērs ir EUR 80 par tādu uzturēšanās atļauju izsniegšanu un atjaunošanu, kuru termiņš pārsniedz trīs mēnešus, bet nepārsniedz vai ir vienāds ar vienu gadu, EUR 100 par tādu uzturēšanās atļauju izsniegšanu un atjaunošanu, kuru termiņš pārsniedz vienu gadu, bet nepārsniedz vai ir vienāds ar diviem gadiem, un EUR 200 par pastāvīgā iedzīvotāja uzturēšanās atļaujas izsniegšanu.
- 27 Šādas nodevas finansiālās sekas var būt būtiskas dažiem trešās valsts pilsoņiem, kas atbilst nosacījumiem, kuri Direktīvā 2003/109 ir paredzēti attiecībā uz tajā paredzēto uzturēšanās atļauju piešķiršanu, vēl jo vairāk tāpēc, ka, ņemot vērā šādu atļauju derīguma termiņu, šie pilsoņi ir spiesti lūgt atjaunot savus dokumentus diezgan bieži, un šīs nodevas summu var papildināt citas nodevas, kas ir paredzētas jau iepriekš pastāvējušā valsts tiesiskajā regulējumā, līdz ar to šādos apstākļos pienākums maksāt pamatlietā aplūkoto nodevu var būt šķērslis tam, ka minētie trešās valsts pilsoņi izmanto savas tiesības, kuras viņiem ir piešķirtas ar šo direktīvu.
- 28 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka gan savos apsvērumos, gan tiesas sēdē prasītāji pamatlietā un Komisija norādīja, ka saskaņā ar jau iepriekš pastāvējušo Itālijas tiesisko regulējumu, kas joprojām ir spēkā, vēl viena nodeva, kuras apmērs ir EUR 73,50, katrā ziņā ir jāmaksā gan par uzturēšanās dokumentu izsniegšanu, gan par to atjaunošanu, neatkarīgi no attiecīgās uzturēšanās atļaujas ilguma, un šī nodeva papildina pamatlietā aplūkoto nodevu.
- 29 Turklāt no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka saskaņā ar Likumdošanas dekrēta Nr. 286/1998 14.a pantu, puse no ieņēmumiem, kas ir gūti, iekasējot pamatlietā aplūkoto nodevu, ir paredzēta, lai finansētu izdevumus, kuri ir saistīti ar to trešās valsts pilsoņu repatriāciju uz viņu izcelsmes valsti vai dzīvesvietas valsti, kas valsts teritorijā atrodas nelegāli, un Itālijas valdība šo aspektu apstiprināja tiesas sēdē.
- 30 Tādējādi Itālijas valdības argumentācijai, saskaņā ar kuru pamatlietā aplūkotā nodeva nevar būt nesamērīga, ņemot vērā, ka no šīs nodevas gūtie ieņēmumi ir saistīti ar izpētes darbībām, kas ir jāveic, lai pārbaudītu, vai ir ievēroti nosacījumi, kuri ir izvirzīti, lai iegūtu uzturēšanās atļauju saskaņā ar Direktīvu 2003/109, nevar piekrist.
- 31 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīva 2003/109 nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds ir aplūkots pamatlietā un kurš paredz, ka trešās valsts pilsoņi, kas lūdz viņiem izsniegt vai atjaunot uzturēšanās atļauju attiecīgajā dalībvalstī, maksā nodevu, kuras apmērs svārstās no EUR 80 līdz EUR 200, ciktāl šī nodeva ir nesamērīga, ņemot vērā šīs direktīvas mērķi, un var radīt šķērslis ar šo direktīvu piešķirto tiesību īstenošanai.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 32 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Padomes 2003. gada 25. novembra Direktīva 2003/109/EK par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 11. maija Direktīvu 2011/51/ES, nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds ir aplūkots pamatlietā un kurš paredz, ka trešās valsts pilsoņi, kas lūdz viņiem izsniegt vai atjaunot uzturēšanās atļauju attiecīgajā dalībvalstī, maksā nodevu, kuras apmērs svārstās no EUR 80 līdz EUR 200, ciktāl šī nodeva ir nesamērīga, ņemot vērā šīs direktīvas mērķi, un var radīt šķērsli ar šo direktīvu piešķirto tiesību īstenošanai.

[Paraksti]